

Waterval, midden in de stad

Het indrukwekkende geluid van een massa vallend water. De installatie van Leonard van Munster in De Fabriek maakt indruk.

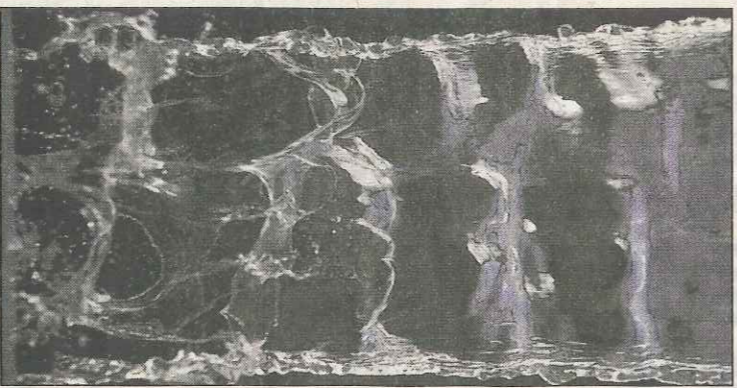
RECENSIE
BEELDENDE KUNST

door Rob Schoonen
e-mail: r.schoonen@ed.nl

Er zijn van die momenten dat je baalt dat je niet voor de televisie of de radio werkt. Want papier is prachtig, maar soms is wat je hebt ervaren alleen in bewegend beeld of in geluid goed weer te geven. Het werk van Leonard van Munster (1972) in De Fabriek in Eindhoven is zo'n werk.

Dat begint al buiten, op de binnenplaats van het kunstenaarsintiatief. Daar hoor je water kletteren. En niet een beetje water, maar veel, heel veel water hoor je naar beneden vallen.

Naarmate je verder naar binnenloopt, wordt dat geluid alleen maar sterker. Tot je de grote zaal van De Fabriek binnenstapt en het geluid van het vallende water bijna alles overstemt. En dat zie je ook de bron: vanaf het glazen dak van de ruimte stort een waterval naar beneden. Ongeveer een meter breed, klettert het water circa tien meter naar beneden. Daar vormt het een poel – bijeengehouden door grijze stenen – en

verdwijnt in de vloer.

Overdonderd ben je. Je kunt alleen maar stilstaan bij de deuropening en met open mond staren naar dat watervlies en de spattendruppels en het niet-stadse geluid van dat water in je opneemen. Het is weer een van die spraakmakende installaties waar De Fabriek zijn faam aan te danken heeft. Zoals de 'action' van Herman Nitsch, de spiegeling van de kolommen in de kelder door John Körmeling of de bouw van een heus vliegruig door Joost Conijn. Zo zijn er meer geweest, van die activiteiten die nooit meer worden vergeten, en de waterval van Van Munster hoort daar vanaf nu zeker bij.

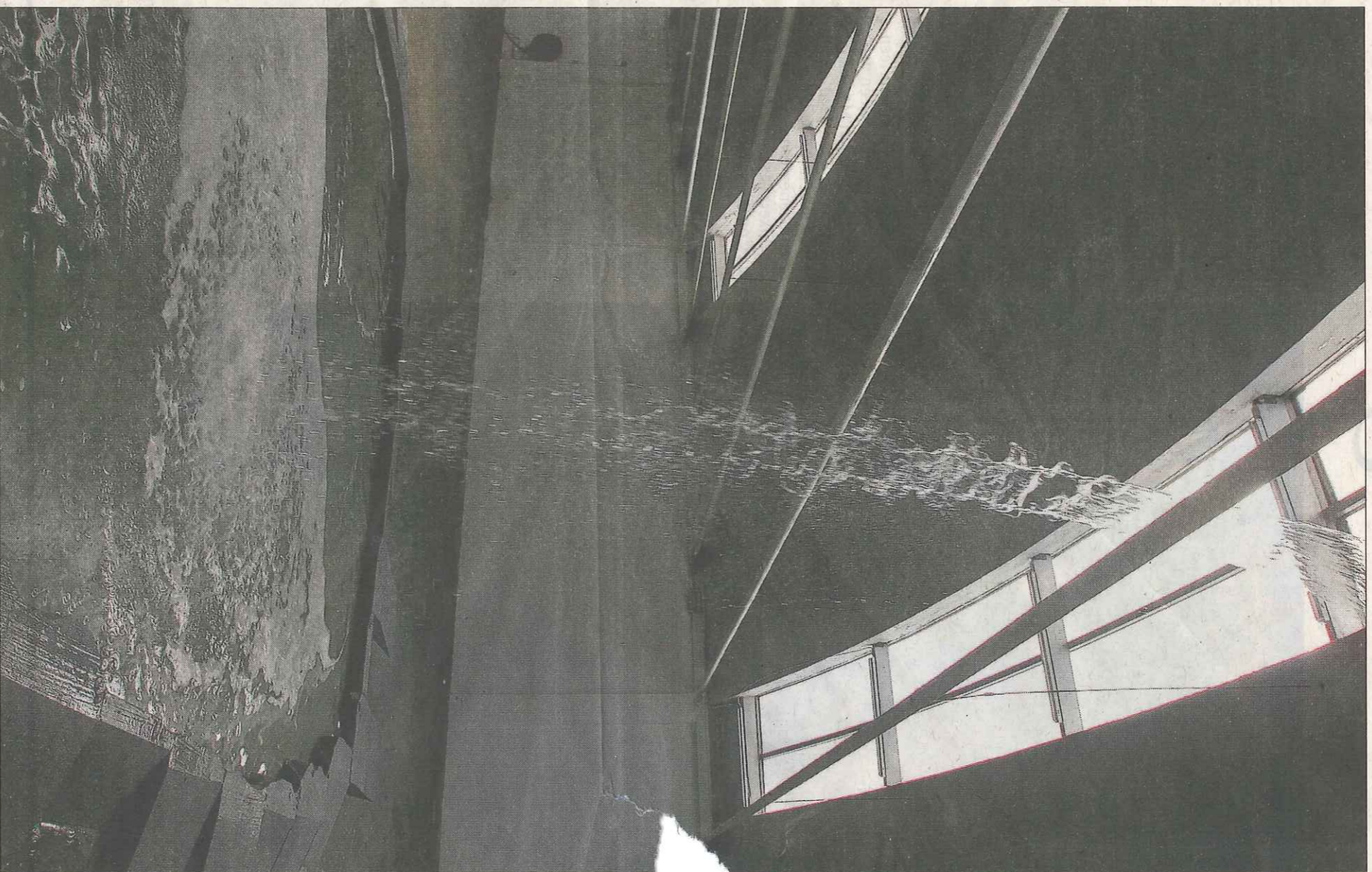
De Amsterdammer maakt installaties en beelden die even stoer als gevoelig zijn. Eerder maakte hij de boom-met-boomhut op het dak van het tijdelijke Stedelijk Museum Amsterdam. In Colombia construeerde hij op ruïnes van een huis een roze villa, bestaande uit verschillende kamertjes. In datzelfde land overigens ontspoon zich de idee voor de Eindhovense waterval. De hoorsbuiten die daar wel eens vielen, vormden in de patio van zijn woning prachtige, vliessachtige watervallen. De enorme hal van De Fabriek, met zijn glazen, halfrond dak, vormde een prima decor voor juist zo'n waterval.

In de kelder van de kunstruimte staat een fikse pomp die 40.000 liter per uur weg te stouwen, nodig om de waterval de nodige kracht te geven. Die constructie (Van Munster: 'een beetje een Gaust Flater-ding') is op zich al boeiend. Maar compleet vervreemdend (en ook spectaculair) is de neerstortende watermassa. In beeld en in geluid.

Een waterval. In een verder lege ruimte. In het centrum van Eindhoven. En dus: allen daarheen. En nu maar hopen dat deze woorden op papier overkomen.

Installatie Leonard van Munster. De Fabriek, Baarsstraat 38, Eindhoven. Opent: 28 en 29 sept van 13-17 uur.

ed.nl/cultuur, voor beelden.

De installatie van Leonard van Munster in De Fabriek in Eindhoven. foto's Jurriaan Balke

Liefdesliedjes gegoten in veelkleurig plastic

RECENSIE
POP

door René van Peer

Truus de Groot wilde het eens helemaal anders doen. Eigenlijk zou de zangeres, die na haar werk met de Nuenense band Nasmak naar de Verenigde Staten verhuisde, in het Eindhovense Grand Café Berlage optreden met haar band Plus Instruments. Maar de omgeving leek haar toch beter geschikt voor

iers intiemers. Dus koos ze voor een set van liedjes die ze nog niet eerder opgenomen had, uitgevoerd met zangeres en toetsen- speelster Kathy Ziegler. Al die liefdes hadden de liefde als onderwerp. De meeste waren zelf gepend, maar ze wilde ook nummers zingen waar ze al heel lang een zwak voor had, zoals *Windmills of your mind* en *I'll be your mirror*, uit de begintijd van The Velvet Underground. Ze voorzag haar zang van een elektronische

begeleiding uit haar laptop. Ritmes die herinneringen opriepen aan de drummachines uit de vroege jaren tachtig, akkoorden die gegoten leken in hard plastic, vaak met felle zoete kleuren.

Ziegler speelde solo's op een keyboard, nam soms een accordeon of een gitaar ter hand, of zorgde voor zachte tikjes op een triangel. De zangeres bracht met beperkte middelen flink wat variatie aan in het repertoire. Soms kwam het in de buurt van musicals. Ze was

ook niet bang voor een campy, kitscherige benadering. Toch was het precies daar waar de schoen wrong. Een teveel aan liefde doet een concert niet altijd goed. Voor je het weet, wordt het allemaal wat al te zoetsappig. De Groot wist daar niet goed raad mee. Ze deed er een beetje lacherg over, alsof ze haar eigen keuze eigenlijk niet helemaal serieus nam.

Daarmee speelde ze ook in op het publiek, dat grotendeels uit vrienden en bekenden bestond. Op die

momenten werd haar optreden aan grote knipoog tussen goede verstanders. Maar in zulke nummers brak ze er wel de spanning en de sfeer mee af. Dat het ook anders kon, bleek uit een intense vertolking van *Windmills of your mind*. Met gesloten ogen leefde ze zich helemaal in en tilde ze het naar een nieuwe hoogte.

Concert Truus de Groot, met Kathy Ziegler. Gezien op zondag 22 september in Grand Café Berlage, Eindhoven.